

Patrony do jehlovky Chassepot

Chassepot je mezi našimi střelci druhá nejčastěji používaná jehlovka. Lze se s ní setkat na střelnicích, kde vždy budí zájem sportovních střelců i veřejnosti. A ve Střelecké revui číslo 8/2024 o ní vyšla monografie. Berme tento článek jako její doplnění.

délka jehly měla zamezit jejímu lámání, ke kterému docházelo u dreysovek, a v neposlední řadě došlo ke změně v konstrukci patrony, jak budeme říkat typickému náboji s papírovým obalem.

Patrona byla i zde papírová a celospalitelná, se zápalkou ve dně, což zkrátilo vzdálenost, kterou musela jehla zasáhnout do obalu. Další výraznou inovací je ráže 11 mm a válcový tvar střely. Taková střela má mnohem lepší balistické vlastnosti, což se projevuje v delším účinném dostřelu. A právě o účinném dostřelu se velmi nepříjemně přesvědčila pruská jízda za prusko-francouzské války v letech 1870 až 1871, kdy její karabiny Dreyse vzor 1857 nemohly chassepotkám konkurovat. Je s podivem, že tento konflikt francouzská strana prohrála i přesto, že použila snad všechny v té době dostupné moderní zbraně včetně

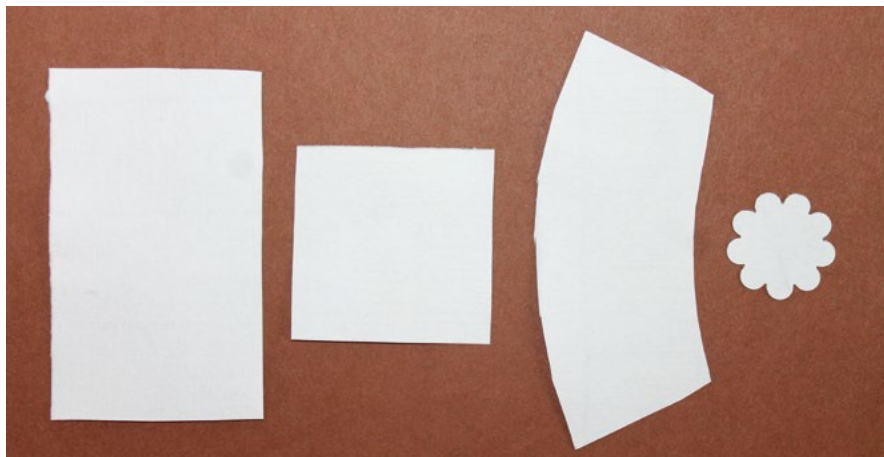
mechanických kulometů (mitrailleus) a také z Ameriky dovezených kulometů Gatling.

Konstrukce, popis, technický výkres včetně přesných rozměrů a použitého materiálu patron do jehlovky Chassepot, výroba šablon a přípravků, to vše je dostupné na internetu. Já osobně jehlovku Chassepot nevlastním a patrony jsem vyráběl s kamarádem Jardou, který je zkoušel, a na základě jeho poznatků ze střelnice jsme je upravovali.

Nejprve jsem vyrobil patronu podle originálního výkresu. Ten udává, že střela je přibližně válcového tvaru, $\varnothing$ 11,40 mm, dlouhá 25,30 mm, v zadní části rozšířená na průměr 11,70 mm a je odlita z měkkého olova. Po střele následovala výroba papírové patrony. Ta se v originálu skládá ze dvou vrstev. Podle šablony se vystříhl proužek tenkého papíru tl. 0,50 mm,

Jehlovka Chassepot vznikla v době, kdy se do výzbroje armád začaly prosazovat pušky nabíjené zezadu a měly nahrazovat v té době běžně používané perkusní předovky. První konflikt, který jasně ukázal, že cesta vede od předovek ke zbraním nabíjeným zezadu jednotným nábojem, byla americká občanská válka, a zcela jednoznačně tento trend potvrdila válka prusko-rakouská v roce 1866, kdy rychlost střelby 4 : 1 ve prospěch pruské jehlovky Dreyse napomohla k vítězství Pruska nad Rakouskem. Francie v čele s císařem Napoleonem III. si jistě uvědomovala nebezpečí konfliktu s Pruskem, a proto rychle začala s přezbrojováním své armády.

Jehlovka Chassepot má proti jehlovce Dreyse několik technických vylepšení. Je to dáno tím, že v době, kdy byla konstruována, byly některé technické nedostatky jehlovek a jejich střeliva známy. Jedním z problémů jehlovek byla netěsnost závěru, kterou u chassepotky kompenzovalo pryžové těsnění. Menší

Papírový materiál na první verzi patrony